

Malmö stad
Arbetsmarknads- och socialnämnden

Datum

2025-05-12

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2025-5759

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Remiss Socialdepartementet -
Stärkta drivkrafter och möjligheter för
biståndsmottagare (SOU 2025:15)
STK-2025-576**

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig till kommunstyrelsen kring Remiss Socialdepartementet - Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15).

Utredningen innehåller förslag på flera områden. Uppdraget för utredningen har varit att utreda och föreslå åtgärder för att bryta långvarigt biståndsmottagande samt öka drivkrafter och möjligheter till egen försörjning.

I yttrandet redogörs för nämndens överväganden kring ett prioriterat urval av utredningens förslag och bedömningar.

Yttrande

Kapitel 7 - Bidragstak

7.9.1 (s. 569) Förslag: En modell för ett bidragstak inom ekonomiskt bistånd

Utredningen lämnar, i enlighet med utredningsdirektivet, ett förslag på bidragstak. Förslaget innebär att försörjningsstödet för ett hushåll begränsas om samlade bidrag och ersättningar tillsammans med det beräknade försörjningsstödet överstiger 80 procent av den disponibla inkomsten för ett motsvarande hushåll som inte mottar ekonomiskt bistånd och som har en löneinkomst på 22 000 kr per månad.

Vissa personer ska enligt förslaget inte omfattas av en taknivå; personer med hel sjuk- eller aktivitetsersättning, vissa gymnasiestuderande ungdomar, heltidsarbetande, ålderspensionärer eller den som har synnerliga skäl.

Arbetsmarknads- och socialnämnden avstyrker förslaget om bidragstak. Skälen för nämndens ställningstagande redogörs för nedan.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är av största vikt att det ekonomiska biståndet fortsatt fungerar som samhällets yttersta skyddsnät och att det tillförsäkrar vuxna och barn en skälig levnadsnivå i avvaktan att egen försörjning kan uppnås för hushållet, för flertalet genom arbete eller studier. Ekonomiskt bistånd är idag inte villkorslöst utan ställer krav på att den enskilde varje månad bidrar till att stärka sina förutsättningar till egen försörjning. En skälig levnadsnivå som möjliggör för vuxna att fortlöpande stärka förutsättningarna till egen försörjning, och för barn att växa upp med goda förutsättningar för sin utveckling och skolgång, är grundläggande enligt nämndens mening.

Utredningen bedömer att många av biståndsmottagarna har svårt att konkurrera på arbetsmarknaden och i praktiken har små möjligheter att få ett arbete på åtminstone kort sikt. (s. 1365) Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer inte att ett bidragstak bidrar till att stärka biståndsmottagarnas konkurrenskraft.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser att förslaget innebär att enskilda biståndsmottagare och deras familjer i större utsträckning kommer att leva under knappare ekonomiska förhållande med oro för ekonomin och en ökad skuldsituation avseende grundläggande behov som boende och el. Det riskerar att minska den enskildes förmåga att via arbetsmarknadspolitiska och andra insatser stärka sina möjligheter att konkurrera på arbetsmarknaden. Dessutom finns en risk för att socialtjänstens resurser knyts upp i utredning och handläggning av akuta ansökningar om bistånd och stöd.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens bedömning i avsnitt 7.9.2 om att ett bidragstak enligt den föreslagna modellen inte bör införas om det inte föregås av en individualisering av det ekonomiska biståndet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i bedömningen av konsekvenser som utredningen gör i avsnitt 7.9.2; Ett bidragstak i enlighet med förslag i avsnitt 7.9.1 skulle innebära allvarliga konsekvenser för sammanboende hushåll med barn. En så drastisk minskning av hushålls disponibla inkomst bedöms enligt utredningen ha stor negativ inverkan på det enskilda hushållet och bedöms även av utredningen potentiellt kunna påverka samhället i stort genom exempelvis ökad kriminalitet och social oro.

Förslaget om bidragstak i 7.9.1 skulle innebära att vissa hushåll inte skulle tillförsäkras det som idag anses utgöra en skälig levnadsnivå, samt att alla barn inte skulle tillförsäkras det yttersta behovet av mat, bostad och kläder i enlighet med barnkonventionen.

Utredningen gör i avsnitt 7.9.3 bedömningen att ett bidragstak behöver kompletteras med stöd och insatser som syftar till att stärka biståndsmottagares möjligheter att erbjuda och klara ett arbete, för att mer positiva effekter på sysselsättning och biståndsmottagande ska kunna uppnås samt att en sådan reform bör föregås av informationsinsatser.

Utredningen konstaterar att det sannolikt är få biståndsmottagare som har både bristande ekonomiska drivkrafter att arbeta och möjlighet att arbeta i utgångsläget, men att betydligt fler kan få möjligheten att arbeta på sikt. Men för att fler ska få möjlighet att arbeta på sikt krävs det enligt utredningen att det finns ändamålsenligt stöd och insatser tillgängliga för individen.

Oavsett lagstiftarens vidare hantering av flertalet utredningar och den mängd förslag som berör framtida utformning av det yttersta skyddsnätet i form av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden att det är av största vikt att kompletterande stöd och insatser som syftar till att stärka biståndsmottagares möjligheter att erbjudas och klara ett arbete kan lämnas av såväl statliga myndigheter som socialnämnder.

På motsvarande sätt instämmer arbetsmarknads- och socialnämnden även i utredningens bedömning i avsnitt 7.9.4 avseende att säkerställa uppföljning och utvärdering av effekter kopplat till regeländring. Oavsett lagstiftarens vidare hantering av flertalet utredningar och den mängd förslag som berör framtida utformning av det yttersta skyddsnätet i form av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden att det är av största vikt att förändringar införs på ett sådant sätt att det är möjligt att följa upp tillämpning samt utvärdera regeländringars effekter.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens bedömning i avsnitt 7.9.5 om att det inte bör införas bidragstak på summan av bidrag och ersättningar utöver det som utredningen föreslår i avsnitt 7.9.1. Arbetsmarknads- och socialnämnden (som avstyrker förslaget 7.9.1) ser, på motsvarande sätt som utredningen redovisar, att lägre bidrag från socialförsäkringen innebär att motsvarande belopp kompenseras med högre försörjningsstöd.

Enligt utredningens konsekvensbeskrivning avseende bidragstak, avsnitt 20.3, beräknas förslaget innebära en kostnadsminskning om 1 105 miljoner kronor för minskat ekonomiskt bistånd, när uppskattade merkostnader avseende ökat bistånd till livsföring i övrigt avseende hyres- och elskulder och andra akuta situationer är inräknade. Kostnader för ökad administration inom kommuner samt förvaltningsdomstolar tillkommer.

Effekten på disponibel inkomst för typhushållen av förslaget på bidragstak presenteras i utredningen genom figur 20.2 (s. 1361). För sammanboende hushåll påverkas den disponibla inkomsten för alla hushåll som inkluderar barn och för hushåll med ensamstående vuxen med barn beräknas förslaget om bidragstak innebära en minskad disponibel inkomst för hushåll med tre eller fler barn.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens bedömning (s. 1376) att den föreslagna modellen för ett bidragstak inte är förenligt med barnkonventionen.

Baserat på underlaget i figur 20.2 och uppgifterna i tabell 20.1 (s. 1333), som redogör för biståndshushåll fördelade efter hushållstyp och antal barn 2022, framkommer att 85 procent av biståndshushållen inte skulle drabbas av någon effekt avseende sin disponibla inkomst vid ett införande 2027.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser att gemensamt för de 15 procent av hushållen där ett införande av bidragstak skulle få direkta konsekvenser, är att samtliga inkluderar barn (enligt tabell 20.1 drygt 136 000 barn). För dessa hushåll beräknas det ekonomiska biståndet avseende försörjningsstöd minska med 1 300 miljoner kronor. Förslaget skulle innebära lägre ekonomisk standard än i dag för barn som ingår i berörda hushåll och samhället skulle i lägre utsträckning säkerställa att dessa barn uppnår en skälig levnadsnivå. Barn riskerar genom förslaget ökad trångboddhet och erfarenheten från liknande kraftiga sänkningar i bland annat Danmark visar på sämre utbildningsutfall och avhopp från skola för berörda barn, något som ger effekt även på barnens framtida arbete och inkomster.

Utredningen bedömer att bidragstaket kan leda till ett ökat tryck på civilsamhället och att hushåll som tidigare haft sina behov tillgodosedda inom försörjningsstödet i större utsträckning kommer att vända sig till civilsamhället. Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig inte bakom ett införande av lagstiftning som hänskjuter ansvar för den grundläggande försörjningen från myndigheter till civilsamhället. De konsekvenser som utredningen vidare lyfter i avsnitt 20.3.10 avseende felaktiga utbetalningar, välfärdsbrott och konsekvenser för annan brottslighet bedömer nämnden som väl underbyggda antaganden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden vill även tillägga nedanstående avseende förslaget belopp samt skrivningarna om särskilda skäl.

Belopp

Utredningen föreslår, kopplat till förslaget om bidragstak i avsnitt 7.9.1, att ett schablonbelopp för nettolön vid heltidsarbete fastställs utifrån en fiktiv bruttolön på 22 000 kr för 2024. Utredningen beskriver i sina antagande om lön att många biståndsmottagare kan förväntas få löner på mellan 20 000 och 25 000 kr eller lägre vid heltidsarbete varpå utgångspunkten för utredningen beräkningar landade på 22 000 kr. (s. 307)

I en nu samtidig utredning, *Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper (SOU 2025:53)*¹ föreslås att 28 200 kr 2025 utgör en inkomstgräns som efter viss tid ska kunna innebära kvalificering till socialförsäkring. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att belopp för tak respektive kvalificering bör samordnas i den utsträckning utredningarnas förslag kommer ligga till grund för eventuell lagstiftning.

Synnerliga skäl

Arbetsmarknads- och socialnämnden saknar i utredningen vägledning kring vad som i föreliggande förslag om bidragstak i avsnitt 7.9.1 skulle kunna utgöra grund för synnerliga skäl att inte omfattas av taknivå. Mot bakgrund av att förslaget innebär mycket långtgående minskad disponibel inkomst för flera hushållssammansättningar bedömer nämnden att den föreslagna ventilen i systemet avseende synnerliga skäl behöver förtydligas i ett eventuellt fortsatt lagstiftningsarbete.

Kapitel 8 - En moderniserad riksnorm

Arbetsmarknads- och socialnämnden har sedan tidigare uppmärksammat Sveriges kommuner och regioner (SKR)² och även utredningen om Stärkta drivkrafter på de behov av modernisering av riksnormen samt nationell vägledning kring densamma som förvaltningen identifierat.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att de förslag som utredningen lämnar om en moderniserad riksnorm väl möter flertalet av nämnden påtalade behov. Nämnden har dock identifierat några områden där det behövs ytterligare klargöranden eller ställningstaganden. Arbetsmarknads- och socialnämnden lyfter sina synpunkter under utredningens respektive förslag och bedömning.

8.9.2 (s. 694) Riksnormens kostnadsposter

¹ [Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper, SOU 2025:53](#)

² Skrivelse till SKR 2022-09-20

Förslag: Riksnormen ska täcka hushållets normala kostnader för livsmedel, kläder och skor, fritid och lek, förbrukningsvaror, personlig hygien samt internet och telefoni.

Förslaget innebär bland annat att den nuvarande posten *hälsa och hygien* byter benämning till *personlig hygien*. Vidare att kostnadsposten *dagstidning och telefon* ändras till *internet och telefoni*. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att det finns vissa brister kopplat till dessa nya kostnadsposter, vilka lyfts under punkt 8.9.4.

Arbetsmarknads- och socialnämnden saknar i avsnitt 8.9.2 ställningstagande av utredning kring kostnadsposten *barn- och ungdomsförsäkring*. I utredningen framkommer att kostnadsposten barn- och ungdomsförsäkring infördes som en egen post i riksnormen 2003 efter att året innan inkluderats i *fritid och lek*. Vidare att den redovisades som en egen post 2011. (s. 629, 633, 678) Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att det föreligger behov av förtydligande om barn- och ungdomsförsäkring ingår i de behov som ska tillgodoses inom

- a. försörjningsstödet,
- b. det ekonomiska biståndet för livsföring i övrigt, eller
- c. om kostnaden inte bedöms nödvändig för att barn och skolungdomar i hushåll som tar emot ekonomiskt bistånd ska vara tillförsäkrade en skälig levnadsnivå.

Om lagstiftaren bedömer att barn- och ungdomsförsäkring ingår i vad som bedöms vara en skälig levnadsnivå så föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att det förtydligas inom ramen för riksnormen i nuvarande 4 kap. 3 § socialtjänstlagen. I Konsumentverkets redovisning av hushållskostnader ligger barn- och ungdomsförsäkring som en egen kostnadspost för åldersgrupperna 0–17 år under övriga individuella kostnader.

8.9.3 (s. 696) Uppdelning av riksnormens personliga kostnader och gemensamma hushållskostnader

Förslag: De personliga kostnaderna för hemmavarande barn och skolungdom anges per åldersgrupperna under 1 år, 1 år, 2–5 år, 6–9 år, 10–13 år, 14–17 år och 18–20 år. För vuxna anges personliga kostnader för ensamstående respektive gifta eller sambor.

Förändringen innebär att riksnormens nuvarande åtta olika åldersgrupper för barn och hemmaboende skolungdomar mellan 0–20 år ersätts av sju olika åldersgrupper enligt utredningens förslag. Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens bedömning att åldersgrupper inom riksnormen med fördel samordnas till att motsvara

de åldersgrupper som ligger till grund för Konsumentverkets redovisning av referensvärden för hushållens kostnader.

Utredningen för på sida 697 ett resonemang avseende Konsumentverkets beräkning av livsmedelskostnader för barn under ett år och att det kan vara rimligt att göra en individuell behovsbedömning av livsmedelskostnaden för barn under 6 månader beroende av om barnet helammas eller ej. Utredningen skriver vidare, att för att hålla redovisningen enkel bedömer utredningen att personliga kostnader för de allra yngsta barnen ska anges för barn under 1 år. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer inte att skrivningarna i detta avsnitt tillräckligt tydligt anger om det är utredningens mening att socialnämnder ska göra individuella bedömningar om bistånd till livsmedel ska utgå till barn yngre än sex månader. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer det som orimligt att utreda i vilken utsträckning barn ammas eller ej.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att riksnormen för barn under 1 år bör vara utformad så att den regelmässigt kan ligga till grund för beräkning för de hushåll som har barn under 1 år.

8.9.4 (s. 701) Riksnormen ska baseras på ett referensvärde och utgå från Konsumentverkets pris- och konsumtionsundersökningar

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker förslaget, men vill tillägga nedanstående avseende avsnitt 8.9.4.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser det som positivt att det i utredningen klargör vad som bedöms avse en skälig levnadsnivå i förhållande till Konsumentverkets beräkningar av rimliga hushållskostnader. Samtidigt tydliggörs att tidigare politiska beslut som avsett att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för barn i hushåll med ekonomiskt bistånd med föreliggande förslag tas tillbaka.

Riksnormen avseende personliga kostnader för barn och unga minskas i förslaget med mellan 2,5 procent och 20 procent. För ensamstående vuxen höjs den 13,1 procent och för gifta eller sambor med 17,6 procent. Enligt nämndens beräkningar innebär förslaget större sänkningar för ensamstående med barn än gifta eller sambor med barn. Kommunernas kostnader för försörjningsstödet beräknas till följd av moderniserad riksnorm minska med 300 miljoner kronor.

Förslaget innebär bland annat att referensvärdet för personliga kostnader tas fram både utan och med kostnad för lunch 5 dagar/ vecka för åldersgrupperna *under 1 år, 1 år* samt *2–5 år*. Det är enligt nämndens mening dock inte nödvändigt med norm exklusive lunch för barn *under 1 år* eftersom barn i den åldern inte får tillgång till

offentlig barnomsorg. Det är enligt nämndens erfarenhet ytterst ovanligt att båda föräldrarna arbetar och löser barnomsorg på annat sätt.

Utredningens beräkning av kostnadsposten *personlig hygien* innebär flera förändringar jämfört med nuvarande kostnadspost *hälsa och hygien*. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser behov av att posten *personlig hygien* på motsvarande sätt som nuvarande praxis kring *hälsa och hygien* inkluderar kostnader för receptfria läkemedel och förbrukningsvaror för egenvård. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer det orimligt sådana kostnader exkluderas från riksnormen och i stället för att ingå inom ramen för riksnormen förutsättning utredning i det individuella ärendet avseende till exempel febernedsättande läkemedel, sårvård med mera. Sådana behov och utgifter bedöms av nämnden vara frekvent förekommande och en individuell behovsprövning kopplat till dessa utgifter skulle medföra oproportionerliga kostnader för handläggning för socialnämnderna.

Kopplat till posten *personlig hygien* innebär utredningens förslag att kostnader för tandläkarbesök för basundersökning inkluderas i riksnormen. Det innebär att kostnaden för sådana tandläkarbesök flyttas från livsföring i övrigt till försörjningsstödet för att inkluderas i riksnormen och att den enskilde därmed ska tillgodose behovet inom ramen för riksnormen.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig å ena sidan positiv till att återkommande poster som prövas utanför försörjningsstödet inkluderas i riksnormen men ser å andra sidan även en risk för att personer med ekonomiskt bistånd i högre utsträckning avstår från regelbundna tandläkarbesök utifrån en knapp ekonomisk situation. Kopplat till flera av de andra förslagen som lämnas i utredningen, bidragstak i avsnitt 7.9.1 och begräsning av försörjningsstödet för större hushåll i avsnitt 10.6.1, bedömer nämnden att inkludering av tandläkarbesök för basundersökning i riksnormen riskerar att leda till att biståndsmottagare med barn inte kommer anse sig ha möjlighet att bekosta basal tandvård. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att det är av vikt att det över tid följs upp om förslaget innebär försämrad munhälsa för personer som har ett mer än tillfälligt behov av försörjningsstöd.

Arbetsmarknads- och socialnämnden saknar i utredningen klargörande om kostnad för tandläkarbesök även är beaktat i riksnormen för unga gymnasiestuderande som det året de fyller 20 år fortsatt ingår i föräldrarnas biståndshushåll.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till att kostnad för internet inkluderas i riksnormen. I nuvarande lagstiftning är kostnadsposten benämnd *dagstidning och telefon*. Arbetsmarknads- och socialnämnden saknar dock i utredningen ett resonemang kring kostnad för dagstidning, vilket Konsumentverkets beräkningar

inkluderar under sin utgiftspost *Övriga mediatjänster* i form av abonnemang för dagstidning (e-tidning) ³. Den föreslagna posten i riksnormen för *internet och telefoni* tar inte hänsyn till kostnad för dagstidning utan utgår från möjligheten att via internet kunna ta del av olika media.

8.9.5 Belopp för de kostnadsposter som ingår i riksnormen bör redovisas

Utredningen gör i avsnitt 8.9.5 bedömningen att kostnadsposterna som ingår i riksnormen bör redovisas, vilket bedöms kunna göras i samband med att Socialstyrelsen publicerar beloppen för riksnormens personliga och gemensamma hushållskostnader.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i denna bedömning. Nämnden ser behov av en sådan redovisning som stöd vid enklare hushållsekonomisk rådgivning för biståndshushåll och även för att kunna pröva rätten till bistånd avseende exempelvis enbart livsmedel eller reducerad norm vid institutionsvistelse på ett väl avvägt och rättssäkert sätt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att Socialstyrelsen vid införande av en moderniserad riksnorm även bör ges i uppdrag att ta fram information om den nya riksnormen till målgruppen för försörjningsstöd. Genom nationellt utformad information säkerställs biståndsmottagares möjligheter till likvärdig information oavsett bosättningsort och det avlastar även 290 kommuners socialtjänster i att ta fram nödvändig information. En sådan information bör inkludera skrivningar som gör det möjligt att uppmärksamma när Konsumentverket reviderat vilka artiklar och tjänster som ligger till grund för verkets beräkningar och i vilken utsträckning försörjningsstöd genom riksnormen bedöms tillgodose ändrade konsumtionsvanor.

8.9.7 (s. 721) Skyddande av riksnormens reala värde

Förslag: *Riksnormens reala värde ska skyddas genom att den knyts till konsumentprisindex exklusive boende. Riksnormen för det år den avser ska beräknas utifrån ett referensvärde för riksnormen 2024. Framskrivningen av riksnormens referensvärde ska baseras på förhållandet mellan det prisläge som anges av konsumentprisindex exklusive boende i juni närmast före det år som riksnormen avser och prisläget i juni 2024. För att kompensera för att prisanpassningen sker med ett års eftersläpning ska beloppet räknas upp med ytterligare 2 procent.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer med förslaget. Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer det positivt att riksnormens värde beräknas utifrån

³ Sida 4-5, Koll på pengarna 2025 (Konsumentverket) [Koll på pengarna](#)

referensvärde avseende 2024 och att beloppen fastställs utifrån konsumentprisindex (KPI) exklusive boende i juni närmast det år som riksnormen avser. Nämnden ser positivt på att ny riksnorm föreslås meddelas i juni, det skapar bättre budget- och planeringsmöjligheter för socialnämnder jämfört med nuvarande ordning då belopp meddelats i november.

Vid ett införande av förslaget bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden att det är av vikt att följa upp förslaget om en ytterligare uppräknings med 2 procent eftersom nämnden bedömer att det finns en risk att socialnämnder över tid kommer överkompensera för det faktiska utfallet av KPI exklusive boende vilket medför fördyrade kostnader för nämnden.

8.9.8 (s. 729) Statistiska centralbyrån ska beräkna det jämförelsetal som ska vara ett underlag vid regeringens beslut om riksnormen för nästkommande år

***Förslag:** Statistiska centralbyrån (SCB) ska beräkna det jämförelsetal som anger förändringen i prisläget. Förändringen i prisläget anges av konsumentprisindex exklusive boende i juni närmast före det år som riksnormen avser jämfört med juni 2024.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker förslaget.

Kapitel 10 – Begränsning av försörjningsstödet för större hushåll

Enligt de utredningsdirektiv som tillkommit under 2024 har utredningen haft i uppdrag att analysera förutsättningarna för att påtagligt begränsa försörjningsstödet för större hushåll och konsekvenserna av en sådan begränsning samt, oavsett ställningstagande i sak lämna förslag som innebär påtagliga begränsningar av försörjningsstödet storlek för större hushåll. Utredningen framhåller (på sida 827) att det förslag om som lämnas i kapitel 10 inte är tänkt att genomföras med förslaget om en modell för ett bidragstak i kapitel 7. Förslagen i kapitel 7 och 10 är att betrakta som alternativa lösningar på samma problem kring att det ekonomiska utbytet av arbete minskar med antalet medlemmar i hushåll som mottar försörjningsstöd. Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens bedömning om att de två förslagen inte är förenliga med varandra.

10.6.1 (s 810) Begränsning av försörjningsstödet för större hushåll

***Förslag:** Socialtjänstlagen ska begränsa riksnormens storlek för hushåll med fler än tre hemmavarande barn och skolungdomar under 21 år. Ett hushåll ska undantas från begränsningen om det finns synnerliga skäl. Regeringen får föreskriva hur begränsningen närmare ska utformas.*

Socialtjänstförordningen ska reglera att summan av hushållets personliga kostnader ska minskas för hushåll med fler än tre hemmavarande barn och skolungdomar under 21 år. Minskningen utgörs av ett minskningsbelopp per barn eller skolungdom utöver tre vid beräkning av personliga kostnader i riksnormen. Det ska särskilt regleras hur antalet hemmavarande barn och skolungdomar i hushållet ska beräknas vid tillämpning av begränsningsregeln. Stadigvarande boende barn och skolungdomar under 21 år räknas som 1 barn. Växelvist boende barn och skolungdomar under 21 år räknas som 0,5 barn. Om antalet barn i hushållet slutar med 0,5 ska minskningen för den sista andelen göras med hälften av beloppet för ett barn.

Minskningsbeloppet ska beräknas av regeringen och fastställas i socialtjänstförordningen i samband med att riksnormen fastställs. Minskningsbeloppet utgår från ett viktat genomsnitt av personliga kostnader för barn i olika åldrar. Hur beräkningen sker fastställs i 2 kap. 1 § socialtjänstförordningen.

I utredningen framkommer att den absoluta merparten av vuxna som tar emot ekonomiskt bistånd är ensamstående eller sammanboende utan barn, 114 867 av totalt 160 477 hushåll, vilket motsvarar 72 procent av biståndshushållen (tabell 20.1, s. 1333). Vidare framkommer att 38 269 hushåll inkluderar ett till tre barn vilket motsvarar 24 procent av biståndshushållen. Resterande hushåll i tabellen, 7 341 hushåll inkluderar fler än fyra barn vilket motsvarar 4,6 procent av det totala antalet biståndshushåll. Inom den sistnämnda gruppen har majoriteten (4 161 hushåll) fyra barn.

Arbetsmarknads- och socialnämnden beräknar sammantaget att förslaget som lämnas i detta avsnitt, baserat på uppgifterna i tabell 20.1, skulle beröra

- 12 162 vuxna (sökande och medsökande) vilket motsvarar 6,6 procent av de vuxna biståndsmottagarna, samt
- 34 697 barn i ålder 0–17 år vilket motsvarar 34 procent av barn som ingår i hushåll som tar emot ekonomiskt bistånd.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att det i förhållande till förslaget i kapitel 10 är av vikt att återanknyta till de förslag som utredningen lämnar i kapitel 8 om en moderniserad riksnorm.

Med förslagen om ny riksnorm i kapitel 8 förstärks riksnormen avseende personliga kostnader för vuxna, både ensamstående och gifta och sambor. För barn och unga minskar riksnormen för personliga kostnader med mellan 2,5 procent och 20 procent vid jämförelse av aktuella värde per åldersgrupp med nuvarande åldersindelning. Därutöver sänks normen för gemensamma hushållskostnader, mest för ensamstående (minus 43,3 procent) men även för hushåll med barn (minus 34,6 procent till minus 28,2 procent) för hushåll med två personer till hushåll med sju personer. Förslagen i kapitel 8 bedöms av utredningen minska kostnaderna för

försörjningsstödet med 300 miljoner kronor, en minskning som enligt nämndens beräkningar i huvudsak berör hushåll med barn.

Förslaget i kapitel 10 om begränsning av försörjningsstödet för större hushåll bedöms av utredningen innebära ytterligare minskade kostnader för försörjningsstödet med 150 miljoner kronor vilket påverkar de vuxna och barn som ingår i hushåll med fler än tre barn.

Arbetsmarknads- och socialnämnden avstyrker förslaget om begränsning av försörjningsstödet för större hushåll. Nämnden bedömer att konsekvenserna för de barn som berörs av förslaget sammantaget är allt för långtgående.

Därutöver lämnas, enligt nämndens mening, väsentliga delar av förslaget utan klargörande från utredningens sida då begränsningen och minskningsbeloppet enligt förslaget ska utformas av regeringen. Utredningens tre alternativ som legat till grund för beräkningar utgår som minst från ett halvt viktat genomsnitt för barns och skolungdomars personliga kostnader, men någon andel preciseras inte i det förslag som utredningen lämnar varpå konsekvenserna av förslaget är svåra att uppskatta.

Utredningen bedömer att sysselsättningseffekterna av förslaget är mycket små, vilket innebär att relativt få biståndsmottagande föräldrar förväntas börja arbeta till följd av förslaget. Det innebär att mycket få familjer kommer att kunna ta del av positiva effekter som lönearbete kan förväntas medföra avseende ekonomi, boende med mera.

Förslaget innebär lägre ekonomisk standard för barn ju fler barn som sammantaget ingår i hushållet. Vid mer långvarigt biståndsmottagande bedömer utredningen att ökad ekonomisk utsatthet kan innebära ett utanförskap och ha negativ påverkan på levnadsvillkoren för barn i större hushåll. Mot bakgrund av forskning lyfter utredningen att förslaget potentiellt kan påverka utbildningsutfall och långsiktig arbetsmarknadsetablering för berörda barn.

Utredningens resonemang om skalfördelar för större hushåll i avsnitt 10.3.2 förefaller å ena sidan logiskt och rimligt i sak men tar å andra sidan inte hänsyn till andra faktorer än de rent ekonomiska. Det går i vissa avseende att spara in per barn genom storköp och mängdrabatter, men inte alltid eller genomgående.

Andra faktorer än ekonomiska, så som psykosociala och socioekonomiska effekter har inte beaktats i utredningen. Större familjer är oftare trångbodda och barn delar oftare rum med varandra, vilket kan medföra negativa effekter som stress, konflikter, minskad studiero med mera.

Sämre ekonomi i berörda familjer riskerar att öka ungdomars känsla av utanförskap i förhållande till jämnåriga. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser en risk att fler ungdomar kommer att lockas av kriminella vägval samt att psykisk ohälsa kan förvärras i familjerna som påverkas av förslaget.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att det föreligger en risk att ungdomar i berörda hushåll avbryter sina gymnasiestudier vid 18 års ålder för att därigenom avlasta föräldrarnas försörjningsbörda och möjliggöra högre ekonomisk standard för resterande hushållsmedlemmar och för sig själva. Personer som saknar fullföljd gymnasieutbildning bedöms ha en utsatt ställning på arbetsmarknaden med ökad risk för långtidsarbetslöshet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i de risker som utredningen lyfter kopplat till felaktigt uppgivna hushållskonstruktioner i folkbokföringen, vilket kan leda till ökade felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd och andra bidrag.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser inte det tillfredsställande eller tillräckligt att förslaget, med beaktande av eventuella skalfördelar med mera, innebär att berörda hushåll bör kunna tillgodose barnets *yttersta* behov av mat, kläder och bostad. Socialtjänstlagens nuvarande skydd om att tillförsäkra en *skälig* levnadsnivå bör enligt nämndens mening omfatta även barn som lever i hushåll med fler än tre barn.

Arbetsmarknads- och socialnämnden avstyrker förslaget om begräsning av försörjningsstödet för större hushåll. Nämnden bedömer att konsekvenserna för de barn som berörs av förslaget sammantaget är allt för långtgående och de förväntade effekterna på ökat arbetskraftsdeltagande alldeles för låga. Förslaget berör en mycket begränsad andel av de vuxna personer som ingår i hushåll med ekonomiskt bistånd. Förslag från andra utredningar bedöms även kunna påverka vuxna i biståndshushåll med mer än tre barn positivt avseende arbetskraftsdeltagande, till exempel förslaget om aktivitetskrav (Ds 2024:29).

Kapitel 16 – Personer som är sjuka och saknar sjukpenninggrundande inkomst (SGI)

16.6.1 (s. 1126) Läkartyg ska lämnas om sjukperioden överstiger sju dagar

***Förslag:** Socialtjänstlagen ska reglera att den som är förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom ska visa nedsättningen av arbetsförmågan genom att lämna ett läkartyg till socialnämnden om hindret överstiger sju dagar. Socialnämnden får medge undantag från bestämmelsen om att läkartyg ska lämnas om det är uppenbart obehövligt. Om det finns särskilda*

skäl får socialnämnden begära att läkarintyg ska lämnas från en tidigare tidpunkt än den sjunde dagen vid framtida sjukdomsfall.

Regeringen ska ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram blanketter samt arbeta fram verkställighetsföreskrifter och förutsättningar för digital överföring av läkarintygen från hälso- och sjukvården till socialnämnden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker förslaget.

Om en person som ansöker om bistånd är sjuk och inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande behöver personen visa att arbetsförmågan är nedsatt. Nämnden delar utredningens bedömning att sjuka biståndsmottagare bör behandlas på samma sätt som andra sjuka och att ett läkarintyg ger bättre förutsättningar för att personer som saknar SGI får ett ändamålsenligt stöd i arbetet mot egenförsörjning.

Nämnden ser positivt på att vårdgivares skyldighet att lämna läkarintyg som ska redovisas till socialnämnden förtydligas och att den jämföras med skyldigheten att lämna läkarintyg som underlag för sjuklön och sjukpenning. Med införandet av krav på läkarintyg i socialtjänstlagen är det viktigt att vårdgivare får förutsättningar att utfärda intyg med noggrannhet och omsorg i enlighet med Socialstyrelsens gällande föreskrifter⁴.

Nämnden ställer sig också positiv till att Socialstyrelsen får ett uppdrag gällande digital överföring av läkarintygen från hälso- och sjukvården till socialnämnden. En digital överföring av läkarintyg hade förenklat processer och underlättat handläggningen.

16.6.2 (s. 1134) Socialnämnden ska bedöma om biståndssökandens arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom

Bedömning: *Socialnämndens bedömning av om en enskilds arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom, baserat på ett läkarintyg som lämnas som underlag till ansökan om ekonomiskt bistånd, ryms inom befintlig lagstiftning. Socialnämnden ska göra denna bedömning som ett led i prövningen av rätten till ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar inte utredningens bedömning att socialnämnden även framåt ska bedöma om biståndssökandens arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom.

⁴ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården, HSLF-FS 2018:54.

Nämnden anser att målsättningen bör vara att personer som bor i Sverige ska bedömas lika och erbjudas likvärdig service oavsett om de har en SGI eller inte och oavsett var i landet de bor. Att behålla dagens uppdelning som innebär att Sveriges 290 kommuner ansvarar för bedömning av arbetsförmåga för biståndsmottagare som saknar en SGI och att Försäkringskassan ansvarar för bedömning av arbetsförmåga för personer med en SGI, är ingen bra förutsättning för likvärdighet i bedömningarna av om arbetsförmågan är nedsatt på grund av sjukdom.

Nämnden förespråkar i stället att ansvaret för bedömningen av förmågan att stå till arbetsmarknadens förfogande alltid bör ligga på Försäkringskassan, i sin egenskap av expertmyndighet i frågan. Försäkringskassan besitter en specifik kompetens och erfarenhet av att bedöma arbetsförmåga utifrån information i läkarintyg.

Nämnden anser att biståndsmottagare bör kunna erbjudas en liknande prövning som den som Försäkringskassan i dag gör för den som studerar. Vid sjukdom anmäler den som har studiestöd från Centrala Studiestödsnämnden, CSN, frånvaro till Försäkringskassan. Försäkringskassan prövar sedan, utifrån ansökan och läkarintyg, om förmågan att studera är nedsatt på grund av sjukdom och rapporterar elektroniskt tillbaka till CSN under vilken period studenten i så fall bedöms vara oförmögen att studera.

Utredningen konstaterar att en sådan lösning skulle innebära att ett stort antal prövningar skulle behöva göras hos Försäkringskassan och ser flera utmaningar i form av bland annat ett större behov av informationsöverföring mellan myndigheterna och risk för fördröjd handläggning.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att fördelarna med att Försäkringskassan har ansvaret för bedömningen av förmågan att stå till arbetsmarknadens förfogande för alla överväger nackdelarna, förutsatt att myndigheten får rimliga förutsättningar att klara av ett utökat uppdrag och att det utvecklas effektiva digitala lösningar för informationsöverföring mellan Försäkringskassan och landets socialnämnder.

Här är det viktigt att belysa att eventuella kostnader för ett utökat bedömningsuppdrag för Försäkringskassan ska ställas mot motsvarande kostnader för kommunerna att upprätthålla och utveckla socialtjänstens förmåga att göra bedömningar genom socialsekreterare eller med hjälp av förtroendeläkare.

16.6.3 (s. 1138) Det behövs stöd för handläggare inom ekonomiskt bistånd i bedömningen av om läkarintyget visar att arbetsförmågan är nedsatt

Förslag: Regeringen ska ge Socialstyrelsen i uppdrag att, i samverkan med Försäkringskassan, ta fram ett kunskapsstöd för att tillhandahålla kunskap när det gäller bedömningar av om läkarintyg visar att en persons förmåga att stå till arbetsmarknadens förfogande är nedsatt på grund av sjukdom. Arbetet ska bedrivas i samråd med SKR.

Arbetsmarknads- och socialnämnden avstyrker utredningens förslag.

Även om ett kunskapsstöd tas fram är risken uppenbar att socialnämnder i olika kommuner bedömer arbetsförmåga annorlunda än Försäkringskassan. Dessutom riskerar uppdelningen av samhällets service i två spår att cementera en ordning där biståndsmottagare som saknar SGI hanteras av landets socialnämnder medan personer som har en SGI hanteras av Försäkringskassan.

Om beslut fattas enligt utredningens förslag om att socialnämnden även i fortsättningen ska bedöma om biståndssökandens arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom, ser emellertid nämnden ett stort värde av att det tas fram ett nationellt kunskapsstöd för handläggare inom ekonomiskt bistånd, för bedömning av om en biståndssökandes arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom.

Frågan om bedömning av den enskildes förmåga att delta i aktiviteter är även aktuell i utredningen *Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet* (Ds 2024:29). Utredningen föreslår att en delegation ska inrättas för att bland annat ge kunskaps- och metodstöd till kommunerna. Vidare bedöms att Socialstyrelsens kunskapsstödjande och kunskapsutvecklande uppdrag avseende socialtjänsten också kommer att omfatta aktivitetskravet.

Om landets socialnämnder även i fortsättningen ska bedöma om biståndssökandens arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom, vill nämnden understryka vikten av att ta ett samlat grepp kring föreliggande utredningsförslag om kunskapsstöd för bedömning av arbetsförmåga för sjukskrivna och aktivitetskravsutredningens förslag till kunskaps- och metodstöd kring bland annat individens aktivitetsförmåga.

16.6.4 (s. 1139) Socialnämnden får begära att den som är förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering

Förslag: I socialtjänstlagen införs en möjlighet för socialnämnden att begära att den som är förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom, under viss tid och med skälig hänsyn till den enskildes individuella förutsättningar, ska delta i arbetslivsinriktad rehabilitering. Den arbetslivsinriktade rehabiliteringen ska syfta till att den enskilde får förmåga att stå till arbetsmarknadens förfogande.

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker utredningens förslag.

I socialtjänstens uppdrag ingår att utifrån en individuell behovsbedömning ställa krav utifrån förmåga. Nämnden välkomnar att socialtjänstens möjlighet att ställa krav på att biståndsmottagare deltar i arbetsrehabiliterande insatser förtydligas. Bestämmelsen får dock, enligt nämndens mening, inte medföra att Arbetsförmedlingens ansvar för att tillhandahålla arbetslivsinriktad rehabilitering övervältras till kommunen.

16.6.5 (s. 1142) Det delade ansvaret bör kvarstå men samverkan behöver stärkas för att biståndsmottagare utan SGI ska få ändamålsenligt stöd

***Bedömning:** Det delade ansvaret mellan olika aktörer för stöd och insatser till biståndsmottagare utan SGI bör kvarstå. För att biståndsmottagare utan SGI ska få ändamålsenligt stöd behöver dock samverkan mellan de olika aktörerna stärkas. Det finns förutsättningar i befintliga strukturer för att biståndsmottagare som saknar SGI ska ha möjlighet till ändamålsenligt stöd. Även om förutsättningarna finns fungerar det dock inte ändamålsenligt i praktiken.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar utredningens bedömning att det delade ansvaret för stöd och insatser till biståndsmottagare utan SGI bör kvarstå och att samverkan runt individen mellan sjukvården, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och socialtjänsten bör stärkas för att säkerställa ett ändamålsenligt stöd för gruppen.

Malmöbor som saknar en SGI och har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, får idag inte tillgång till samma stöd som personer med en SGI. Det får negativa konsekvenser i form av sämre förutsättningar för enskilda Malmöbor att ta sig tillbaka till arbetsmarknaden och att hushållet bestående av vuxna och eventuella barn kan vara i behov av ekonomiskt bistånd under längre tid än nödvändigt. För staden innebär enskildas förlängda behov av ekonomiskt bistånd ökade kostnader. Dessutom tillkommer kostnader för kompensatoriska kommunala insatser i form av exempelvis utredning och arbetsrehabilitering.

Nämnden vill understryka att de olika parternas ansvar för individens rehabilitering behöver förtydligas och skärpas. Personer som har en nedsatt arbetsförmåga på grund av en sjukdom ska ha samma tillgång till stöd genom insatser från olika rehabiliteringsaktörer oberoende av om personen har en SGI eller inte. Om vuxna får ändamålsenligt stöd för att återfå arbetsförmåga och på sikt börjar arbeta förväntas det även ge positiva konsekvenser för barn i hushållet, till exempel genom att familjen får en mer stabil ekonomisk situation och en högre ekonomisk standard.

Nämnden anser att det inte skapas särlösningar för biståndsmottagare som saknar en SGI där kommunen förväntas täcka upp för brister i statens serviceutbud. Här är det viktigt att staten har förutsättningar att genom Försäkringskassan ta sitt utredande, samordnande och uppföljande ansvar för alla individers rehabilitering och genom Arbetsförmedlingen ta sitt ansvar för att tillgodose behovet av arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser.

16.6.6 (s. 1145) Uppdrag om gemensamt nationellt kunskapsstöd som tydliggör ansvarsfördelningen och ökar sannolikheten att sjuka biståndsmottagare som saknar SGI får ändamålsenligt stöd

***Förslag:** Regeringen ska ge Socialstyrelsen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i uppdrag att, gemensamt och i samverkan, ta fram ett kunskapsstöd för arbetet med att stödja sjuka biståndsmottagare som saknar SGI att återfå arbetsförmåga. Arbetet ska bedrivas i samråd med SKR. Kunskapsstödet ska innehålla en beskrivning av varje aktörs ansvar och uppdrag enskilt och i samverkan. Det ska upprättas en plan för gemensam implementering och uppföljning av kunskapsstödet.*

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker förslaget. Ett nationellt kunskapsstöd som tydliggör varje aktörs ansvar kring gruppen biståndsmottagare som saknar SGI är positivt. Nämnden vill dock betona att det i uppdragsdirektivet bör framgå att uppdraget innebär en ambitionshöjning för rehabiliteringsarbetet som riktas till gruppen sjuka biståndsmottagare som saknar en SGI och att stödet ska vara likställt med stödet till personer utan arbete vars arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom. Huruvida en person har en SGI eller inte ska framgent inte få påverka stödet till den enskilde.

Med en ökad ambition att stödja fler individer till att få eller återfå arbetsförmåga genom en stärkt samverkan, vill nämnden understryka att det är viktigt att det görs en nationell uppföljning av arbetet med att erbjuda biståndsmottagare som saknar SGI ett ändamålsenligt stöd från ingående aktörer.

Kapitel 17 – Strukturerad samverkan enligt samordnad individuell plan

17.7.1 (s. 1186) Kommunen ges möjlighet att initiera samordnad individuell plan med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om den enskildes ansökan om samordnad rehabilitering avslås

***Förslag:** I socialtjänstlagen ska regleras att om den enskilde har fått avslag på ansökan om samordnad rehabilitering enligt socialförsäkringsbalken ska Försäkringskassan eller*

Arbetsförmedlingen, eller båda, delta i upprättandet av samordnad individuell plan. Detta ska gälla om kommunen bedömer att det finns ett sådant behov.

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker förslaget.

Samordnad individuell plan (SIP) är ett viktigt verktyg för att kunna samla aktörer i syfte att initiera rehabilitering för biståndsmottagare. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har i dag ingen skyldighet att delta i samverkansstrukturen för samordnad individuell plan på motsvarande sätt som socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Nämnden bedömer att möjligheten att initiera SIP med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kan förenkla kontaktvägarna med berörda myndigheter och underlätta arbetet med att lägga upp en plan för den enskildes fortsatta rehabilitering. Möjligheten till SIP bedöms också öka förutsättningarna för ett gemensamt ansvarstagande kring klientens fortsatta rehabilitering.

Utredningen har även övervägt om det finns behov av en samordnad individuell plan vid avslag på sjukersättning eller aktivitetsersättning, men har bedömt att behovet av samordning i denna situation är mer begränsad. När Försäkringskassan avslår ansökan om sjukersättning eller aktivitetsersättning erbjuds den enskilde i dag ett avstämningsmöte. Om den enskilde är aktuell inom socialtjänsten vill nämnden påtala att det vore positivt om det skulle göras obligatoriskt att socialtjänsten närvarar vid detta avstämningsmöte i syfte att få en tydlig bild av den enskildes situation inför planeringen av den fortsatta rehabiliteringen tillsammans med övriga parter.

Nämnden vill också påtala behovet av att socialnämnden tidigt får information om Försäkringskassans beslut om sjukersättning och aktivitetsersättning. Här föreslår nämnden att information om fattade beslut förs över elektroniskt till socialnämnden, förslagsvis genom SSBTEK (Sammansatt Bastjänst Ekonomisk Bistånd) som förmedlar information från flera statliga myndigheter och organisationer.

17.7.2 (s. 1192) Det finns inte behov av förändrad lagstiftning för att stärka samverkan med Statens institutionsstyrelse och Kriminalvården

Bedömning: *Behovet av att stärka samverkan mellan socialtjänsten, Kriminalvården och Statens institutionsstyrelse i arbetet med samordnad individuell plan när det gäller mottagare av ekonomiskt bistånd är inte tillräckligt för att föranleda förändring i lagstiftningen.*

Narkotikautredningens förslag om att Kriminalvården ska kunna ta initiativ till att regionen eller kommunen, eller båda, ska delta i upprättandet av en samordnad verkställighetsplan och att Statens institutionsstyrelse ska kunna initiera samordnad individuell plan bedöms vara ändamålsenligt även för mottagare av ekonomiskt bistånd.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens bedömning om att det inte föreligger behov av förändrad lagstiftning. Nämndens samverkan med Kriminalvården och Statens institutionsstyrelse bedöms fungera väl.

17.7.3 (s. 1193) Kunskap om samordnad individuell plan ska innefattas i ett kunskapsstöd

Förslag: Kunskap om samordnad individuell plan ska innefattas i det kunskapsstöd som utredningen föreslår i avsnitt 16.6.6.

Arbetsmarknads- och socialnämnden tillstyrker förslaget.

Nämnden instämmer i utredningens bedömning. För att samordnad individuell plan ska användas och fungera väl behöver det finnas kunskap hos de yrkesutövare inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården som ska initiera en sådan plan. Den ökade kunskapen hos yrkesutövarna kan också leda till att samordnad individuell plan, enligt utredningens förslag i avsnitt 17.7.1, i större utsträckning initieras med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen vid rätt tillfälle.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]